

LANGESTRAAT

Zeer oude benaming voor deze straat
Vroeger lopende van de Espoortstraat tot de Veldpoort

Leo Nijkamp

De Langestraat, waarvan de Marktstraat tot 1898 deel uitmaakte, is de hoofdstraat door het oude centrum van Enschede. De Veldpoort aan de westzijde en de Espoort aan de oostkant verbonden de voormalige veste met het onbeschermd platteland. Bij het vallen van de avond werden ze gesloten. Wie daarna de stad bereikte en wilde overnachten, kon nog terecht in één van de herbergen buiten de poorten, waaruit later de hotels De Graaff en De Klomp zouden ontstaan.

Aanvankelijk is de Langestraat een toegangsweg geweest naar het centrum van bestuur, kerkelijk de St. Jacobus, nu Grote Kerk, en wereldlijk de versterkte hof van de Markenrichter. Daaronder vielen de boerengemeenschappen Esmarke, Driene, Lonneker, Tweekelo en Usselo. De ligging van de in de 15e eeuw afgebroken borg is nooit precies vastgesteld. Wel is bij de Haverstraat een deel van de borggracht gevonden, die in verbinding stond met de stadsgracht.

De kerk met duizendjarig openbare gebouw. Zware een strategische gevaar dreigde, kon de De straten hadden een kenmerkend voor een oprukken was moeilijk.

zien wat hem om de hoek te wachten stond. Overigens heeft de stad als steunpunt weinig betekend.

Het bedehuis heeft lang een centrale functie vervuld. Er werd niet alleen gekerkt, gedoopt, getrouwd en begraven, maar ook recht gesproken en belasting (tienden) geïnd. Hier stond de waag en werden officiële besluiten afgekondigd. Rond kerk en burcht met bijgebouwen ontwikkelde zich een nederzetting van vaklieden en handelaars, die zich aanvankelijk weinig onderscheidde van het platteland. Uit de vroeg aanwezige textielnijverheid zou de machtige industrie voortkomen.

Toen de rol van de adel was uitgespeeld, kreeg de stad de eerste vorm van zelfbestuur en een gemeentehuis. Op het vroegere burchterrein met Friedhoffs monumentale stadhuis van nu hebben ook de vroegere raadhuizen gestaan. In de herenhuizen aan de Langestraat woonden de fabrikanten die Enschede hebben groot gemaakt. Zij stichtten er hun sociëteit, nu opgenomen in de Twentse Schouwburg. Er kwam een nieuwe St. Jacobuskerk schuin tegenover de oude. De deftige huizen hebben inmiddels een zakelijke bestemming gekregen. De textielindustrie is verdwenen. Enschede is een studenten- en dienstenstad geworden. De Langestraat vervult in de binnenstad, waar zich een bloeiend uitgaansleven heeft ontwikkeld, nog steeds een belangrijke functie.

*Straatnaam
als spiegel
van historie*

verleden was het eerste funderingen wijzen op nevenfunctie. Als er bevolking er schuilen. grillig verloop, vestingstadje. Snel

De aanvaller kon niet

Grote Kerk en Raadhuis in één oogopslag, eind jaren '30
Ansicht verzameling G. Hartong